

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum adulatio sit peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](#)

Super questionis con-
cessione ad decimam articolum pri-
mum.

IN articulo primo
questione 115. in
responsione ad pri-
mum, dubium occur-
rit circa illud uerbū,
Quod peccatum el-
fet, si quis velle pla-
cere hominibus pro-
pter lucrum: videatur
hoc fallū: Tū quia
in 4. Ethic. de affabili-
dicitur, q̄ coniecta-
bit non contristare,
vel placere, referens
ad honestum vel uiri-
tatem: non est ergo pec-
catū referre hoc ad
uile, ex quo est actus
virtutis. Tū quia iste
finis, scilicet proper-
ter lucrum, non impor-
tat aliquid malum,
sicut importat ly-
piā inanem gloriam: &
placere hominibus,
nec importat malū,
nec aliquid spiritu-
le non ordinabile ad
lucrum, ergo placere
hominibus non fit
malum moraliter ex
hoc, quod in proper-
ter lucrum. Praeterea, in
iudiciorum placere ho-
minibus properter lu-
crum non est pecca-
tum, ut patet in his
qui de huiusmodi ar-
te vivunt in curia
principum, qui hi-
striones vocantur, er-
go nec in seruis place-
re hominibus proper-
ter lucrum est pecca-
tum. Et tener leque-
la, quia urobiique pla-
cere hominibus or-
dinatur ad eorum de-
lelectationem in mae-
ria temporali.

In registr. lib. 9. epi. 39. ante me- dium. Et 22. mor. cap. 9.
¶ Ad hoc dicunt, q̄
quia in seruis quilibet
ex debito oportet,
quod se habeat in
conuertere, ut ipsi
sum deceat, ideo tur-
pe effet si sub pretio
hoc ponetur. Quo
ad modū si quis uel
let sibi soli hoc ip-
sum quod in conuer-
sando, & colloquen-
do verum diceret.
Aliena siquidem hec
a ratione sunt: & p̄-
terea turpem homi-
nem reddenter, qui
properter lucrum hoc
facere.

*Glo. interli-
near. ibid.*
¶ Praeced.
¶ Vnde ad primam
objectionem dicuntur,
quod ly honestum,
& uile non dicit fi-
nem affabilitatis, sed
finem actuum, qui
sunt affabilitatis ma-
teria, ita quod in-
tendit Aristoteles, quod
colloquia, & opera,

De Adulatione, in duos artículos

DE INDE considerandū
est de uitiiis oppōlitis
prædictæ virtutis.
¶ Et primo, De adulatio-
ne.

¶ Secundo, De litigio.
CIRCA adulacionem querun-
tur duo.
¶ Primo, Vtrum adulatio sit pec-
catum.
¶ Secundo, Vtrum sit peccatum
mortale.

ARTICVLVS. I.
Vtrum adulatio sit peccatum.

AD PRIMVM sic proceditur.
Videtur, q̄ adulatio non sit
peccatum. Adulatio enim consi-
dit in quodā sermone laudis alte-
ri exhibito intētione placēdi: sed
laudare aliquem non est malum,
fm illud Prover. vlt. Surrexerunt
filii eius, & beatissimā prædicau-
runt, uir eius & laudauit eam. Si-
militer, & velle placere aliis non
est malum, fm illud 1.ad Cor. 10.
Per omnia omnibus placebo. er-
go adulatio non est peccatum.

¶ Præt. Bono malum est cōtra-
rium, & similiter vituperium lau-
dis: sed vituperare malum, non est
peccatum. ergo neque laudare
bonum, quod uideatur ad adul-
ationem pertinere. ergo adulatio
non est peccatum.

¶ 3. Præt. Adulatio detractio cō-
trariati. Vnde Gre. *dicit, q̄ re-
medium contra adulacionem est
detractio. Scindendum est, inquit, q̄
ne immoderata laudis cleue-
mur, plerūq; nostri rectoris mo-
deramine detractionibus lacera-
ri permittimur, ut quos vox lau-
dantis eleuat, lingua detrahentis
humiliat: sed detractio est malū,
ut supra habitum *est. ergo adu-
latio est bonum.

Sed contra est, quod super il-
lud Ezec. 13. Vnde qui cōsunt pul-
uillos sub omni cubito manus,
dicit gl. *idest, suaem adulatio-
nem. ergo adulatio est peccatum.

Repon. Dicendum, q̄ sicut

supra dictum est, * amicitia præ-

dīcta, vel affabilitas est principali-

ter delectare intendat eos, qui

bus conuiuit, tamen ubi necesse

est, propter aliquod bonum, ex-

quendum, uel malum vitandum,

non veretur contristare. Si ergo

aliquis in oībus uelit ad delecta-

Factionem alteri loqui, excedit mo-
dum in delectādo, & ideo pecca-
per excessum. Et si quidem hoc
faciat sola intentione delectādo,
vocatur placidus, fm *Phil. Si au-
tem faciat hoc intentione alien-
ius uerū cōsequendi, vocatur bla-
ditor, sive adulator. Cōter in
nomen adulacionis attribuit so-
let omnibus, qui supra debitum
modum virtus volunt alios ver-
bis, vel factis delectare in com-
muni conuersatione.

AD PRIMVM ergo dicendum,
q̄ laudare aliquę contingit, & be-
ne, & male, prout s. debet circum-
stantia vel seruantur, vel prater-
mitruntur. Si enim aliquis aliquę
velit delectare laudando, ut ex
hoc eum consoletur, ne in tribu-
lationibus deficiat, uel etiam, ut
in bono p̄ficere studeat, aliis de-
bitis circumstantiis obtemnatis, p̄-
timebit hoc ad prædictam virtutem
amicitiae. Pertinet autem ad adul-
ationem si quis velit aliquem lau-
dare, in quibus non est laudans,
qua propter mala sunt, fm illud
Psal. 9. Laudatur peccator in dei-
seri anima sua: uel quia non
sunt certa, fm illud Eccl. 27. An-
te sermonem non laudes virum.
Et iterum Eccl. 11. Non laudes
virum in specie suavelet etiam si o-
mere posset, ne humana laus ad
inanem gloriam prouocetur.

Vnde dicitur Eccl. 11. Ante mor-
tem ne laudes hominem. Simili-
ter etiam velle placere homini-
bus propter charitatem nuntio-
dam, ut in ea hominē sp̄ituualiter
proficiere posset, laudabilis est.
Quid autē aliquis velit place-
re hominibus pp̄ inanē gloriam, uel
pp̄ lucrū, uel etiam in malo, hoc
est peccatum, fm illud Psl. 51.
Deus dissipabit os̄a corum, qui
hominibus placent. Et Apo. dicitur, q̄
hominibus placem. Gaudiū ferme
qualiter.

AD II. Dicendum, quod nihil possit
lumen, si non adhibeantur debita circu-
tiosum: & similiter laudare bene-
ficiū.

AD III. dicendum, quod nihil possit
esse contraria: & ideo sicut detrac-
tor, & adulatio, que contraria sunt,
dicuntur, non autem directe quā-
tum adulator quātū detractionem es-
tatur: detractor autem non querit em-
p̄nem, cum aliquando occidit detrac-
tor quātū eius infamiam.

ARTICVLVS. II.
Vtrum adulatio sit peccatum mortale.

A D SECUNDVM sic proce-
datur.

Videtur, q̄ adulatio sit pecca-

tum mortale, quia seculum dñe
gauit, * in Enchir. Malum dicitur.